

MAGYAR TERMÉSZETTUDOMÁNYI TÁRSULAT

XXVIII. TELEKI PÁL KÁRPÁT-MEDENCEI FÖLDRAJZ - FÖLDTAN VERSENY

MEGYEI/BUDAPESTI FORDULÓJÁNAK FELADATLAPJA 2019/2020. tanév

8. osztály

Közreműködő és támogató partnereink:

Alapítvány a Közjóért, Ásványok Háza, Egis Gyógyszergyár Zrt., Földrajzi és Földtudományi Intézet, Magyar Bányászati és Földtani Szolgálat, Magyar Földrajzi Társaság, Magyarhoni Földtani Társulat, Miskolci Egyetem, Nemzetközi Vadászati és Vadvédelmi Tanács, Richter Gedeon Nyrt., Szegedi Tudományegyetem, TermészetBÚVÁR, Aggteleki Nemzeti Park Igazgatóság, Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság, Bükk Nemzeti Park Igazgatóság, Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság, Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság, Fertő-Hanság Nemzeti Park Igazgatóság, Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóság, Kiskunsági Nemzeti Park Igazgatóság, Körös-Maros Nemzeti Park Igazgatóság, Őrségi Nemzeti Park Igazgatóság

Kedves Versenyző!

Szeretettel köszöntünk a földrajzversenyen!

Ezen a feladatlapon oldd meg a feladatokat! Amelyik feladatnál két vagy több betűt kell írni megfejtésként, ott csak abban az esetben jár a pont, ha helyes a megoldás! Miután a feladatlapon megoldottad a feladatokat, a megoldásokat vezesd át az értékelőlapra, amit a verseny végén be kell adnod!

100+10 feladatot kell megoldanod 120 perc alatt. Minden jó feladat megoldása egy pontot ér, rossz megoldás esetén nincs pontlevonás!

A megoldási útmutatókat a feladatok előtt találod!

Nagyon fontos, hogy az értékelőlapra tollal írd a megoldásaidat és már ne javíts!
Törekedj az olvasható írásra!

Semmilyen segédeszközt (térképet, telefont) nem használhatsz, még számoláshoz sem!

Sikeres versenyzést kívánunk:

A verseny szervezői,

a Magyar Természettudományi Társulat munkatársai

BARANGOLÁS EURÓPA TÁJAIN

Útmutató: Figyeld meg az alábbi domborzati térképet, amely segítséget nyújt a feladat megoldásához. A feladatsorban egy-egy meghatározást olvashatsz Európa tájaival, képződményeivel kapcsolatban. (Azonosítsd a tájakat és képződményeket, a térképen található betűknek megfelelően, ezt írd át az értékelő lapra!)

1. A tűz és a jég határozza meg a felszínformálódását. _____
2. Felszínét a jégtakaró hullámosra csiszolta, közben sziklamedencéket alakított ki ott, ahol az elolvadt jégből származó víz, ill. lehullott csapadékvíz felhalmozódott állóvizek formájában. _____
3. Határvidék két kontinens között. _____
4. Két ütköző lemez határán képződött, nyugati része tömegesebb, magasabbra emelkedett, míg keleti része szétnyíló láncok vonulatából áll. _____
5. Európa legnagyobb szigete. _____
6. Égtájak szerint íves lefutása 4 részre tagolható, legmagasabbra emelkedő része az ÉNy-i vonulatai között emelkedik ki. _____
7. Óidei, kaldedon származású rögvidék. _____
8. Dél-Európa 2. legnagyobb félszigete: _____
9. Területének nagyrésztét óidei, variszkuszi rögvonulatok, nagykiterjedésű fennsíkok pásztázzák. _____
10. Hatalmas nagy síkvidékét, moréna hátságok taglalják. _____

Nevezd meg a térképen látható tájakat!

11. A _____

12. B _____

13. C _____

14. D _____

15. E _____

16. F _____

17. G _____

18. H _____

19. I _____

20. J _____

EURÓPA ÉGHAJLATA

Útmutató: Figyeld meg a fenti térképen található tájak földrajzi fekvését! A betűk által jelölt területek éghajlatával kapcsolatban olvashatsz állításokat. Válaszd ki a megfelelő táj betűjelét és ezt írd az értékelő lapra!

21. Alacsony légnyomású légköri képződmények indulnak egész évben Európa területe felé.
_____

22. A hegyvidék keleti felén, távol az óceántól a legjobban itt érvényesül a szárazföldi hatás.
_____

23. Az ÉK-DNy-i csapásirányú hegyvidék előterében Ny-on az óceáni éghajlat az Északi-sarkkörön túl is kiteljesedik az Észak-atlanti-áramlás miatt. _____

24. Ezen a területen teljesedik ki az éghajlati övezetesség É-D-i irányban legtökéletesebben, a legtöbb éghajlati övezettel, övvel és éghajlati területtel. _____

25. Területének belső vidékén, a La Mancha területén megjelenik a mérsékelt övezeti félsivatagi éghajlat is. _____

26. Több hegyvidéke is éghajlatválasztó hegységként is működik, ilyen a Dinári-hegység és a Rodope-hegység. _____

27. Tipikus magashegyvidéki éghajlat jellemzi Közép- és Dél-Európa határán. _____

28. Az Ezer-tóvidéke éghajlatilag a nedves kontinentális és tajga éghajlatba tartozik.
_____
29. A terület egyetlen pontja sincs messzebb 120 km-nél a partoktól, így az óceáni éghajlat uralja a mérsékelt övezetben. _____
30. Az óceáni éghajlattal övezett partvidéktől távolabb uralomra jut a területre jellemző tundra éghajlat. _____
31. A hegyvidék által határolt medencevidéken a nedves kontinentális éghajlatot K felé haladva a száraz kontinentális éghajlat váltja fel. _____
32. A Ny-K-i irányú vonulatai É-on és D-en is nedves kontinentális éghajlatot érintenek a Sváb-Bajor-medencénél, ill. a Pó-síkságnál. _____
33. A hegyvidéki területén megjelenik É-ról D felé haladva az állandóan fagyos éghajlat, a tundra, a tajga, a nedves és a száraz kontinentális éghajlat. _____
34. A medencevidéke 3 féle hatás ütköző zónája: az óceáni, a mediterrán és a szárazföldi hatásé.
_____
35. Az óceáni éghajlatát északon a Skót-hegyvidék területén a ködös, szeles hegyvidéki éghajlat egészíti ki. _____
36. A síkvidék övezetes elrendezésű éghajlatai, déli irányban egyre kedvezőbb hőmérsékletű mezőgazdasági adottságaival tűnnek ki, kivétel: a Kaszpi-mélyföld forró, száraz sivatagi környezete. _____
37. Kasztília partvidékén a szeles, esős óceáni éghajlattal is találkozhatunk. _____
38. Az Adria partvidéke mentén keskeny sávban a mediterrán éghajlat uralja a tájat.
_____
39. Az éghajlatválasztó hegység Ny-i előterében fekszik Bergen, az esernyők városa.
_____
40. A morénákban gazdag síkterületén a hidegebb éghajlathoz és a kevesebb csapadékhoz alkalmazkodott tajga erdőség fejlődött ki. A gyantában gazdag fáit többek közt Tampere városában dolgozzák fel. _____

FOGALMAK

Útmutató: Az alábbiakban fogalmakkal és azok meghatározásával, illetve magyarázatokkal találkozol. A feladatod az, hogy a teljesen helyes megoldást válaszd ki és írd az értékelő lapra!

41. Mit nevezünk fjordnak?

- A. A norvég föld hosszú, keskeny hasadékát.
- B. A Skandináv-hegység magasfennsíkjait.
- C. Tengeröblöt.

42. Mit nevezünk az Európai Unió 4 szabadság jogának?

- A. A véleménynyilvánítás, a demokrácia, a szabadmozgás és szabad vallásgyakorlat jogát az Európai Unióban.
- B. Az áru, a munkaerő, a tőke, az információ szabad áramlását az Európai Unión belül.
- C. A szabad iskolaválasztás, a szabad vallásgyakorlat, a szólásszabadság és a szabad jogképviselet alapjogát az Európai Unión belül.

43. Mi a polder?

- A. A holland csatorna.
- B. A hollandok tengertől visszahódított, kiszárított, művelésbe bevont földterülete.
- C. A híres holland zsilipkapu.

44. Mit értünk piacgazdaság alatt?

- A. Olyan gazdaság, ahol a termék előállítását céhmesterek irányítják.
- B. Olyan gazdaság, ahol rendszeresen az állam határozza meg 3-5 éves tervek alapján, hogy mit, hogyan, mennyi mennyiségben kell előállítani.
- C. Olyan gazdaság, ahol az áru értékét a kereslet és kínálat szabályozza.

45. Mit értünk moréna alatt?

- A. Olyan képződmény, amit csapadékvíz hoz létre, amikor egy magasabb területről lehordja az ottani kőzetanyagot.
- B. Olyan képződmény, amit a jégtakaró vagy jégár szállított és rakott le.
- C. Olyan földkupac, halom, amit az élőlények formáltak.

**NÉGYFÉLE ASSZOCIÁCIÓ - MAGYARORSZÁG FÖLDTANI-FELSZÍNI
ADOTTSÁGAIRÓL**

Útmutató: A nagybetűvel jelölt és az állítások közötti kapcsolatot kell felismerned! Először az állítást olvasd el, és azután keresd meg hozzá a megfelelő fogalom betűjelét! A helyes válasz betűjelét vedd át az Értékelő lapra!

- A. Földtörténeti középidő
- B. Földtörténeti újidő
- C. Mindkettő
- D. Egyik sem

46. Magyarországon ekkor keletkeztek a kárpáti vulkáni hegyvonulatok.

47. A balaton-felvidéki vörös homokkő képződési ideje.

48. Létrejött a közép-magyarországi vonal.

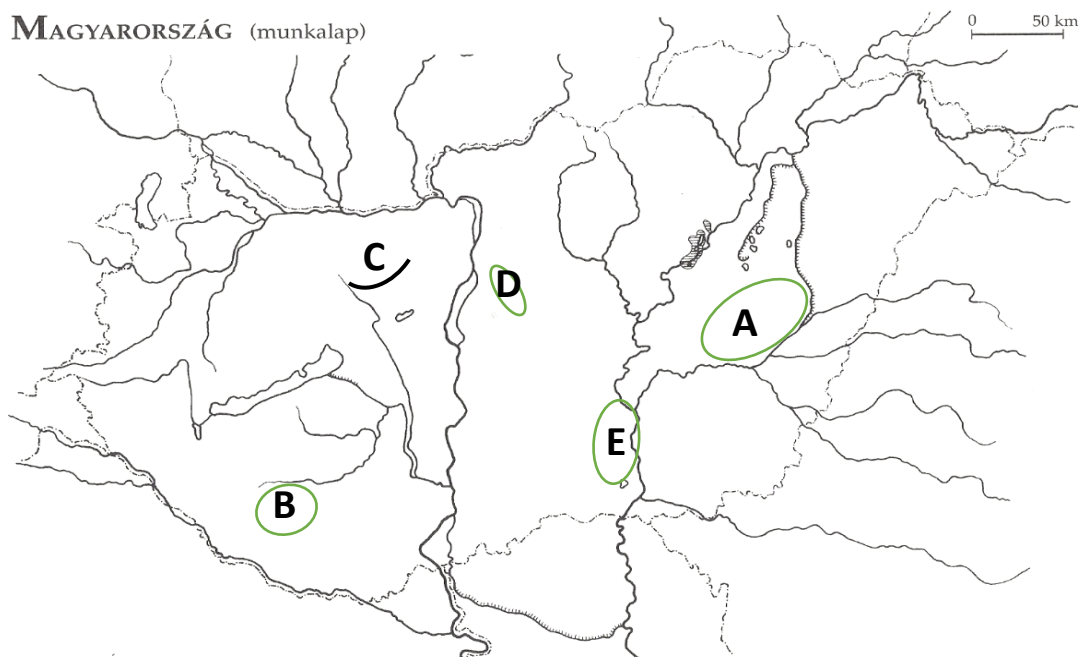
49. A mecseki feketekőszén ekkor képződött.

50. Az Eurázsiai-hegységrendszer tagjaként a Kárpátok ekkor születik és gyűrődik fel.

51. A Velencei-hegység gránitja ebben az időben született.
52. Magyarország medence szerkezete ekkor alakult ki.
53. A magyarországi barnaköszének ekkor keletkeztek.
54. A magyarországi legidősebb kristályos kőzeteinek (a Vilyvitányi rögnek) a képződési ideje.
55. A balaton-felvidéki bazaltvulkanizmus és a Pannon-beltó feltöltődési ideje.
56. A Gellért-hegy dolomitkőzetének képződési ideje.
57. Ekkor a sarki hideg szelek elaprózódott kőzetport szállítottak a füves térségekre.
58. Ebben az időben szélesedett ki a Tethys-tenger és lett belőle óceán, ennek az emlékét őrzik a nagy vastagságban felhalmozódott dachsteini mészkövek.
59. Ekkor keletkezett a mátrai rézérc.
60. A mecseki uránérc ebben az időben képződött.

„HAZAI TÁJAKON” – A TERMÉSZETBÚVÁR ROVATÁNAK CIKKEI NYOMÁN

Útmutató: A nagybetűvel jelölt magyarországi nagytájakat, tájakat kell egyeztetned az állításokkal. Először a tájakat azonosítsd be, utána az állítást olvasd el, aztán keresd meg hozzá a megfelelő tájat!

61. Zselici Tájvédelmi Körzet
62. Alsó-Tisza mente
63. Vértes-hegység
64. Ócsai Tájvédelmi Körzet

65. Hortobágy-Berettyó mentén
66. A Nagykunság és Nagy-Sárrét területén helyezkedik el ez a középtáj.
67. Ennek a folyónak a legszebb kanyarulata az Ányási-kanyar, egy kérészfaj rajzása idején kimondottan látványos.
68. A felső triász dolomit és mészkő alkotta táj nagy része erdővel borított és döntő hányadán intenzív erdő- és vadgazdálkodás folyik.
69. „Az erősen felszabdalt tájban a települések jellemzően a völgytalpakon alakultak ki. A délies kitettségű, enyhe lejtésű lankákon inkább szabálytalan alakú szántókat, míg az északra néző meredekebb oldalakon hatalmas fákkal borított lejtőket találunk.”
70. A táj érdekessége a 200-351 méteres tengerszint felletti magasságban megjelenő, a magasabb régiókra jellemző bükkösök előfordulása.
71. Itt a folyó 5-10 km széles területet járt be, folyton vándorló medrével formálta a tájat. Néhol alámosta a löszfelszín, s erre folyóvízi üledéket rakott le, pl.: Csanytelek vagy Dongér környékén. Máshol, ahol a löszvidékkel nem tudott megbirkózni, ott szigetként kiemelkedő dombot hagyott hátra: Öthalom és Tömörkény környékén.
72. Egyik érdekessége a Turjánvidék, ami egy folyó posztglaciális (jégkorszak utáni) medermaradványából alakult ki, ún. homokhátság.
73. Láprétjeinek jellegzetes növénytakaságai ökológiai folyósót alkotó veresgyűrűs som és a kányabangita szegélyezte füzesek, erdei orchideákkal, széleslevelű és Tallós-nőszőfűvel. Az erdei fafajai közül megjelenik a magyar kőris láperdőt alkotva, akárcsak a mézgás éger, valamint a kocsányos tölgy, szárazabb térszíneken májusi gyöngyvirággal.
74. A kisújszállási Öregerdő a térség legöregebb kocsányos tölgyeseinek ad otthont. A több mint 200 éves tölgyesek az egykori tatárjuharos-lösztölgyesek, valamint a sziki tölgyesek tanúfái. A keleti területre jellemző a természetes eredetű fehér nyár és fehér fűz alkotta ligeterdők foltszerű megjelenése.
75. Változatos mikroklímájának köszönhetően a hűvösebb, nedvesebb szurdokvölgyeit gyertyános-bükkösök, a szárazabb területeit cseres-tölgyesek, karsztbokorerdők és száraz szubmediterrán klímájú részeit száraz dolomit sziklagyepek jellemzik.

BORVIDÉKEKEN JÁRVA - BORVIDÉKEINK KÖRNYEZETI FELTÉTELEI

Magyarország területén híres borvidékek jöttek létre a speciális mikroklímán és talajadottságon. A feladatod megtalálni a borvidékekre jellemző képet (nagybetűt) és a hozzájuk tartozó klíma- és talajadottság leírását (kisbetűt)! Az értékelőlapon a megfelelő **település /táj száma** mellé írni a hozzátartozó **kép nagybetűjét** és a **környezeti adottságok kisbetűjét!** **Csak akkor jár pont, ha mindkét válasz jó!**

(A felhasznált forrás adaptálva: Raabe Kiadó: Rendhagyó tanórai foglalkozások In vino veritas (borban az igazság) 2007. december)

Borvidék	Borvidék képe	A borvidék éghajlati és talajadottsága
76. Sopron -----	A. 	a) „Meleg nyár, enyhe tél sok napsütéssel. Gyakori jégverés. A talaj lösz, meszes, köves részekkel.”
77. Tokaj -----	B. 	b) „Klimája: szélsőséges, száraz, kifejezetten meleg nyarú. Talaja: eltérően a Duna-Tisza köze jellegzetes homoktalaja helyett, itt a lösz dominál.”
78. Villány -----	C. 	c) „Kiegyenlített, meleg éghajlat. Sok napsütés jellemzi, védett az északi szélről. Talaja vulkanikus eredetű.”
79. Hajós-Baja -----	D. 	d) „Fagymentes tavasz, hűvös, esős nyár, túlérésnek kedvező napos ősz, enyhe tél sok csapadékkal. A talaj meszes.”
80. Somló -----	E. 	e) „Meleg nyár, hideg tél, hosszú, napos párás ősz. Vulkanikus alapkőzetén kialakult löszös talaj.”
81. Badacsony -----	F. 	f) „Nagyon szeles vidék, emiatt mérsékelt meleg, bár napfényben gazdag. Talaja vulkanikus eredetű.”

Válaszolj borvidékek képeinek nagybetűjével! Lásd az előző feladatot!

- 82.** A határszéli városban szinte minden polgárnak volt szőleje és pincéje, és minden gazda saját borkimérési joggal rendelkezett. A város jellegzetes jelképe: a Tűztorony.
- 83.** A Bakony hegység nyugati lábánál, de már a Kisalföld síkságából emelkedik ki a 435 m-es harang alakú vulkáni kúpja. Egyik leghíresebb borvidékünk. Volt idő, amikor a híre a tokajiét is megelőzte. Ezen a vidéken csak fehér szőlőfajták teremnek.
- 84.** A borvidék jellegzetessége: az Európában is egyedülálló pincefalu 24 utcából és 1200 pincéből áll. Hangulatos utcáiban sétálva lehetőség van pincelátogatásra és a pincében érlelődő borok kóstolására.
- 85.** A hegyvidék legdélibb és legmagasabb tömbje a Nagyharsányi-hegy vagy a másik néven a Szársomlyó. Magassága 442 m, hossza 3,5 km, szélessége 1-1,5 km. „Aranyat érő bort” termelnek az ország legdélebbi borvidékén - írja Hamvas Béla.
- 86.** A hegy többszöri vulkáni kitörés eredményeként alakult ki. A feltörő bazaltláva rátelepült az akkori felszín borító pannon üledékekre, ezzel megvédte azokat a következő évmilliók pusztító hatásaitól, bazaltképződményei tanúsítják az akkori állapotot. A borának minősége a táj szépségével párosul: a tó, a szőlőhegyek, fehér falú présházak és a hegyek lábához húzódó kistalvák látványával.
- 87.** A hegyek és a folyók által határolt déli lejtők adják a világhírű borokat. Az ország legmagasabb alkohol-, cukor és savtartalmú borai születnek ezen a borvidéken. Töppedt szőlőszemeiből aszúbort készítenek.
- 88.** A környezetében lévő települések: Harkány és Siklós.
- 89.** A város kertés villa- és üdülőnegyede a *Lőverek*, az alpi hegyvidék lejtőire épült.
- 90.** Szoros kapcsolatban van a Hegyaljával.

DANONE - VILÁGCÉG MAGYARORSZÁGON

Útmutató: Figyelmesen olvasd végig a Danone-ról és a Danone Magyarország Kft.-ről szóló cikkeket, ezekkel kapcsolatban lesznek kérdések, amikre válaszolnod kell! A válaszaidat vezesd át az értékelő lapra!

A Danone vezető élelmiszeripari vállalként négy területen van jelen a világpiacon: tej- és növényi alapú termék, korai táplálás, palackozott vizek és klinikai táplálás. Termékeinek nagyrészt Franciaországon kívül Oroszországban, az Egyesült Államokban, Kínában és Indonéziában értékesíti.

„Isaac Carasso görög származású gyógyszerész, a cég alapítója, akit Ilja Mecsnyikov immunológus a fermentált termékek egészséges bélműködésben és az általános egészségben játszott szerepéről szóló tanulmánya ihletett meg. Carasso a barcelonai gyermekek körében gyakori bélrendszeri problémákra felfigyelve kezdett vizsgálni, és rövidesen 1919-ben megkezdte első joghurtjai értékesítését Barcelona gyógyszertáráiban. A termékét kislánya, Daniel családon belüli beceneve nyomán Danone-nak nevezte el. Az évek során a kutatás és innováció, valamint a nemzetközi kutatókkal való együttműködés révén a Danone egy kiterjedt baktérium-gyűjteményt hozott létre.

A tejsav- és bifidobaktériumok olyan speciális baktériumok, amelyek elsősorban joghurtok és egyéb erjesztett tejtermékek előállítására használhatók. Ugyanakkor számos további felhasználási lehetőséggel is rendelkezhetnek mind az élelmiszeriparon belüli, mind azon kívüli alkalmazások terén. Ezek, a sokesetben még nem kellően megvizsgált lehetőségek segíthetnek egy sor egészségügyi, társadalmi és környezeti kihívás kezelésében a táplálkozás, az egészség és a fenntarthatóság terén.

A Danone missziója, hogy termékei révén hozzájáruljon a lehető legtöbb ember egészséges életviteléhez.” Forrás: „Márkatörténet: Danone” 2019-05-30 15:59

<https://www.marketinginfo.hu/markatortenet/article.php?id=65>

„A cég székhelyét 1929-ben tették át Franciaországba. Bár a világháború alatt az immár Daniel által vezetett cég Amerikába költözött, a háború végeztével a vállalat székhelye ismét Párizsba került. Az 1970-es években a Danone számos vállalattal egyesült (Gervais, BSN), s közben a legnagyobb francia élelmiszeripari vállalatcsoporttá vált. 1994-től a vállalat neve: Group Danone-ra, azaz Danone Csoportra módosult.

2007-ben a Danone Csoport megvásárolta a Numicót, megerősítve vezető pozícióját az élelmiszeripar négy szegmensében: a friss tejtermékek, a palackozott vizek, a bébiételek és a kórházi táplálkozás piacán.

2017-ben a Danone Csoport megvásárolta a bio és növényi alapú élelmiszerek gyártásával és forgalmazásával foglalkozó WhiteWave Foods vállalatot, így a Danone olyan ismert márkák forgalmazójává vált, mint az Alpro vagy a Provamel.”

Forrás: <https://danone.hu/kik-vagyunk/danone-csoport/>

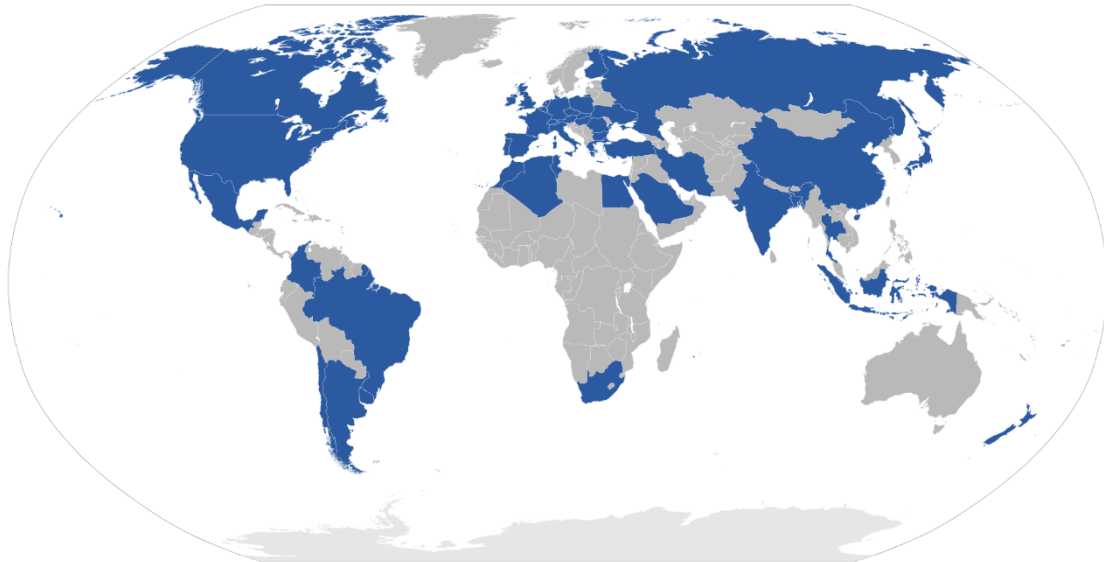
„DANONE MAGYARORSZÁG KFT.

A Danone Csoport első hazai tejipari együttműködése az akkori BTV-vel (Budapesti Tejipari Vállalat) 1991-ben valósult meg, így a cég egyes termékei licencszerződés alapján a magyar hűtők polcain is megjelentek. Ezután már nem volt megállás, a Danone Csoport 1994-ben megvásárolta a BTV telephelyét és 1996-ban létrejött a Danone hazai vállalata. A budapesti gyárban 2015-ben megszüntette a termelés, de a cég fenntartja azóta is a kereskedelmi tevékenységét.

A Danone Kft. savanyított tejkészítmények (kefir, natúr és gyümölcsjoghurtok és tejdesszertek) illetve 2019 januárjától az Alpro termékek forgalmazásával foglalkozik Magyarországon.

A Danone Magyarországon forgalmazott termékei az Activia, Actimel, Oikos és Danonino joghurtok, a Danette tejdesszertek, a Danone Krémtúró, és a Danone márkanév alatt forgalmazott natúr és ízesített tejtermékek és az Alpro növényi alapú termékek.”

Forrás: <https://danone.hu/kik-vagyunk/danone-kft/>

A Danone országok (kékkel)

Készítette: Cerveaugenie - A feltöltő saját munkája, CC BY-SA 3.0,
<https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=4354638>

TÖBBSZÖRÖS VÁLASZTÁS A DANONE-RÓL

Útmutató: Egy állításhoz öt válaszlehetőség tartozik. Az állítás nem csak egy válaszra vonatkozhat, hanem többre is az alábbi variációk szerint. A helyes választ találd meg és írd az értékelő lapra!

- A) Az állítás az 1. 2. 3. igaz.
- B) Az állítás az 1. és a 3. igaz.
- C) Az állítás a 2. és a 4. igaz.
- D) Az állítás a 4. igaz.
- E) Az állítás mind a négy igaz.

91. Milyen típusú vállalként működik a Danone Csoport?

- 1. transznacionális vállalat
- 2. nemzeti kisvállalat
- 3. anyavállalat
- 4. leányvállalat

92. Hogyan jött létre a Danone cég 1929-ben?

- 1. vállalatok fúziójával
- 2. barnamezős beruházásként
- 3. leányvállalként
- 4. zöldmezős beruházásként

93. Milyen előnyökkel jár egy országra nézve a beruházások bővítése?

1. Munkahelyteremtés és új piaci lehetőségek kiaknázása.
2. A hazai vállalatok a nagyvállalatok beszállítói lehetnek.
3. Fejlett technológia alkalmazása.
4. Korszerű vállalatirányítási módszerek érkeznek a régióba.

94. Melyik gazdasági ágban indult el a tejsav- és bifidobaktériumokat tartalmazó Danone-termékek előállítása?

1. élelmiszeriparban
2. vegyiparban
3. tejiparban
4. gyógyszeriparban

95. 2017-ben felvásárolta a Danone csoport az amerikai White Wave Foods vállalatot.

Talán már Te is találkoztál Alpro termékekkel az üzleteinkben. Válaszd ki a felsoroltak közül, mik lehetnek az egészséges táplálkozást elősegítő Alpro biotermékek?

1. szójaital
2. mandulaital
3. zabital
4. rizs főzőkrém

96. Hol értékesítik a Danone-termékek nagyrészét a világban?

1. Afrikában
2. Európában
3. Ausztráliában
4. Ázsiában

EGYSZERŰ VÁLASZTÁS A DANONE-RÓL

Útmutató: Egy állításhoz több válaszlehetőség tartozik. Az állításhoz csak egy válasz tartozik. A helyes választ találd meg és írd az értékelő lapra!

97. Milyen típusú beruházást valósított meg a Danone Magyarországon 1996-ban?

- A. barnamezős beruházást
- B. zöldmezős beruházást

98. Mire vonatkozott a Budapesti Tejipari Vállalat és a Danone Csoport licencszerződése?

- A. A magyar gyár jogi engedélyt kapott arra, hogy a külföldi cég termékei hazai kereskedelemben hozhatók és itt értékesíthetők.
- B. Jogi engedélyt arra, hogy egy gyár az általa megvásárolt gyártási technológiával a hazai vagy külföldi cég termékeit gyárthatja és értékesítheti.

99. Melyik régióban található a hazai Danone Magyarország Kft. telephelye?

- A. É-Magyarországi Régió
- B. D-Alföldi Régió
- C. Közép-Magyarországi Régió
- D. É-Alföldi Régió

100. Melyik gazdasági fejlettségi mutatóba számítják bele a Danone Csoport által létrehozott 24,7 milliárd eurós bevételt (2018). Az országra jellemző értéket / jövedelmet válaszd ki!

	bruttó hazai termék (GDP)	bruttó nemzeti jövedelem (GNI)
Franciaország	A	B

FELADATOK HOLTVERSENY ESETÉRE

TELEKI PÁL ÉLETE ÉS MUNKÁSSÁGA – EGYSZERŰ VÁLASZTÁSBAN

Útmutató: Teleki Pál olyan sokoldalú és tehetséges ember volt, aki többféle tudományágban ért el jelentős eredményeket. Sokféle társadalmi megbízatást vállalt. Ez a feladatsor róla szól.

Az egyszerű választásos feladatokban egy kérdés és három vagy öt válasz található, de csak egy jó megoldás van a feltett kérdésre. Ezt kell kiválasztanod és a helyes válasz nagybetűjét írd az Értékelő lapra!

101. Kivel képviselte Teleki Pál 1912-ben az Amerikai Földrajzi Társaság fennállásának 60. évfordulója alkalmából szervezett jubileumi kongresszuson és transzkontinentális tanulmányúton Magyarországot?

- A. id. Lóczy Lajossal
- B. Kádár Lászlóval
- C. Koch Ferencsel
- D. Cholnoky Jenővel
- E. Dr. Fodor Ferencsel

102. Mi volt Teleki Pál hivatali beosztása a trianoni békeszerződés idején?

- A. külügyminiszter
- B. az Eötvös Kollégium Kurátora
- C. a Magyar Földrajzi Társaság titkára
- D. miniszterelnök
- E. a Népszövetség nemzetközi megbízottja

103. Mit ábrázolt a vörös térképen (a „carte rouge”-on) Teleki Pál?

- A. A mérsékelt égövek mezőgazdaságát.
- B. Magyarország néprajzi térképét készítette el a népsűrűség alapján
- C. A kurdok területi elterjedését.
- D. A trianoni békeszerződés után elcsatolt magyarlakta területeket.
- E. A felkelő Nap országának, Japánnak (a Japán-szigetek kartográförténetét).

104. Hol nem járt Teleki Pál egyetemi hallgatóként és fiatal kutatóként?

- A. Franciaországban
- B. Görögországban
- C. Olaszországban
- D. Svájcban
- E. Svédországban

105. Teleki Pál, ezért a művéért kapott Jomard-díjat:

- A. A földrajzi gondolat története
- B. Amerika gazdaság földrajza
- C. Atlasz a Japán-szigetek cartographiájának történetéhez

FELADATOK HOLTVERSENY ESETÉRE (IGAZ-HAMIS)

Útmutató: Az alábbi állításokról kell eldöntened, hogy igazak (I) vagy hamisak (H)! A megfelelő betűt írd a feladat száma mellé az Értékelő lapon!

106. Ajka az ólomkristálygyártás központja a Bakonyban.
107. Hazánk népességszámának alakulására 1980 óta a természetes fogyás jellemző.
108. Izland 1995-ben lépett be az Európai Unióba.
109. A német hagyományos iparvidéken, a Ruhr-vidéken napjainkban is a vaskohászat a meghatározó ágazat.
110. Záhony a legnagyobb magyar vasúti logisztikai központ az ukrán határnál.

A feladatlapban szereplő képek forrásai:

Badacsony: <http://vulkanlegenda.blogspot.com/2009/11/badacsony-magyarorszag.html>

Tokaj: <https://hir.ma/gazdasag/megindult-a-kozossegi-infrastruktura-fejlesztes-tokaj-hegyaljan/709451>

Sopron: <https://osztalykirandulas.hu/osztalykirandulasok/soproni-ketnapos-elmeny-osztalykirandulas/>

Baja-Hajós <http://hajosbajaiaborok.hu/tavaszi-pincenyitogato-hajosi-bor-es-gasztronomiai-minifeszt/>

Somló: <http://spiegelberg.hu/>

Villány: <https://villanyiborvidek.hu/hu/villanyi-borvidek/villanyi-borvidek-termeszeti-ertekei/szarsomlyo>